

Enskild motion

Motion till riksdagen 2015/16:1149

av Jabar Amin (MP)

Basservice för landsbygden

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att regeringen bör intensifiera sitt arbete i syfte att ta fram en strategi som garanterar basservice på landsbygden och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

För att människor ska kunna bo och verka på landsbygden krävs en god service. Tillgång till god it-kommunikation, livsmedelshandel, hälso- och sjukvård m.m. är sådant som behövs för att vardagslivet ska fungera.

För att stödja och stimulera arbetet med kommersiell och offentlig service i Sveriges gles- och landsbygder har det tidigare beslutats att varje län ska ha ett regionalt serviceprogram, med genomförande mellan 2010 och 2013. Det är dock skillnad mellan denna ambition och vad den tidigare borgerliga regeringen lyckades genomföra i praktiken. Inom flera områden gick utvecklingen dessvärre åt fel håll.

Invånarantalet i många av landets kommuner sjunker. Detta får en effekt på många områden. Som finansieringen av samhällsservicen i dag är uppbyggd medför invånarminskningen att många små kommuner får allt svårare att upprätthålla den grundläggande service som alla människor bör vara garanterade. Följden blir en accelererande utflyttning som gör att vi närmar oss smärtgränsen där den negativa utvecklingen inte går att vända.

Såväl det offentliga som den privata sfären har ett ansvar för att se till att hela Sverige lever. Så länge statsmakterna inte garanterar invånarna även i de mindre kommunerna basservice så finns det risk för fortsatt utflyttning.

Basservicen skall garantera att det i alla landets kommuner finns tillgång till godtagbar äldreomsorg, barnomsorg, apotek, polis, skola, räddningstjänst, infrastruktur m.m. Servicegraden kan variera beroende på kommunernas invånarantal och yttorlek.

År 2009 lades det fram en utredning som kom att kallas Högdahlsutredningen (SOU 2009:92 Se medborgaren – för en bättre offentlig service). I den utredningen finns många förslag till försöks- och utvecklingsverksamheter om servicekontor, lokala, fasta och mobila servicepunkter. I utredningen stod det att utredningen inte hade för avsikt att föreslå en lag om service, men frågan berördes ändå av utredaren på följande sätt: *”Det finns inget förslag om en tvingande servicelag i betänkandet. Jag anser att regeringen i första hand ska rätta till bristerna i servicen och styra genom sina instruktioner till myndigheterna och genom uppdrag i regleringsbrev och särskilda beslut. Om det visar sig otillräckligt så bör regeringen och riksdagen stifta lag om servicen.”* (s. 12).

Under sin tid vid makten gick alliansregeringen tyvärr inte vidare med de goda förslagen som fanns i utredningen. Tillgången på service är en grundförutsättning som starkt påverkar de flesta andra utvecklingsfaktorerna. Den har betydelse för en bygds attraktivitet och utvecklingspotential. Den påverkar på sikt miljön, ekonomin och människors vilja att bo kvar på landsbygden.

Vi vet att den nuvarande regeringen har större ambitioner när det gäller landsbygdsfrågor. I maj i år gav regeringen Statskontoret i uppdrag att *”följa upp hur statliga myndigheters beslut om lokalisering påverkar närvaron i hela landet”*. Utifrån resultatet av den uppföljningen kommer regeringen med stor sannolikhet att tydliggöra de principer som ska gälla för myndigheternas lokalisering.

I budgetpropositionen som lades fram september 2015 föreslår regeringen *”att det inrättas ett kompletterande långsiktigt statligt stöd till kommersiell service i särskilt utsatta glesbygder, baserat på förslagen i betänkandet Service i glesbygd (SOU 2015:35), om 35 miljoner kronor per år 2016, och beräknar samma nivå 2017–2019. För att förbättra samordningen på regional nivå mellan aktörer vid utbyggnaden av bredband föreslår regeringen att medlen till de nyligen tillsatta regionala bredbandskoordinatorerna förstärks”* (s. 52).

Vi är övertygade om vikten av att lyfta denna fråga ytterligare, inte minst för att det har saknats en helhetssyn. Med anledning av detta föreslår vi att riksdagen ger regeringen tillkänna vad som anförs i motionen om att regeringen intensifierar sitt arbete i syfte att ta fram en strategi som garanterar basservice på landsbygden.

Jabar Amin (MP)